

Program přednášek podzimního VII. semestru

ak. r. 2007/2008

MP703Z TRESTNÍ PRÁVO HMOTNÉ II

obecná část

přednášející: prof. JUDr. V. Kratochvíl, CSc., doc. JUDr. V. Kalvodová, Dr., JUDr. J. Zezulová, Ph.D.

I. Tresty a ochranná opatření – 24. 9. 2007 (prof. JUDr. V. Kratochvíl, CSc.)

Základní pojmy:

- kriminální politika, trestní politika, sankční politika
- trestní sankce [v širším smyslu (tresty, ochranná opatření, opatření ml.), v užším smyslu (tresty, trestní opatření ml.)]

Podstata trestních sankcí v širším smyslu z pohledu škol trestního práva:

- vznik trestního monopolu státu
- klasická škola
- pozitivistická škola
- současné názory na pojem a podstatu soudního trestu, ochranných opatření a opatření ml. (teorie absolutní, relativní a smíšené, dualismus a monismus trestních sankcí, restorativní a retributivní koncept justice)

Systém trestních sankcí v širším smyslu de lege lata:

- podstata a funkce systému
- druhy trestů, ochranných opatření a opatření ml., nové sankce (zák. č. 253/2006 Sb.)

Systém trestních sankcí v širším smyslu de lege ferenda:

- Návrh trestního zákoníku – 2006, změny v systému trestních sankcí v širším smyslu

Účel trestního zákona a prostředky jeho dosažení de lege lata, de lege ferenda:

- účel zákona - § 1 tr. zák.
- prostředky uvedené v § 2 tr. zák.
- ostatní prostředky (§ 24 až 26, § 66 aj. tr. zák.)
- účel trestního zákona v Návrhu trestního zákoníku – 2006

Účel trestu de lege lata:

- vnitřní logika ust. § 23 tr. zák. a podstata exemplárního trestu
- účel trestního zákona (§ 1 tr. zák.) a účel trestu (§ 23 tr. zák., zásada účelnosti trestu)
- účel trestu v Návrhu trestního zákoníku - 2006

II. Trestněprávní alternativy – 1. 10. 2007 (prof. JUDr. V. Kratochvíl, CSc.)

Trestněprávní alternativy de lege lata (vybrané problémy):

- pojem a přehled trestněprávních alternativ
- mediaci a probace: podstata pojmů (zák. č. 257/2000 Sb.)
- alternativy k potrestání: podmíněné upuštění od potrestání s dohledem
- alternativy nepodmíněného trestu odnětí svobody: obecně prospěšné práce, podmíněné odsouzení, podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody s dohledem (probace), podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody s dohledem (parole)

Trestněprávní alternativy de lege ferenda:

- Návrh trestního zákoníku - 2006

Vybrané základní zásady ukládání trestů de lege lata, de lege ferenda:

- žádný trestný čin bez trestu (neodvratnost trestání), neodvratnost (trestní) reakce státu na čin soudně trestný
- přiměřenost (adekvátnost) trestu a idea trestu spravedlivého
- zásady zákazu analogie a retroaktivity k tíži pachatele při ukládání trestů a ochranných opatření
- humánnost trestů a trestní liberalismus
- zásady trestání podle Návrhu trestního zákoníku - 2006

III. Ukládání trestů za vybrané formy trestných činů – 8. 10. 2007 (prof. JUDr. V. Kratochvíl, CSc.)

Trestání forem mnohosti trestné činnosti de lege lata:

- trestání konkurence (souběhu) trestných činů (trest úhrnný a souhrnný)
- trestání recidivy (zpětnosti) trestné činnosti a ukládání trestu odnětí svobody zvlášť nebezpečnému recidivistovi
- ukládání trestu odnětí svobody pachateli trestného činu spáchaného ve prospěch zločinného spolčení zvlášť nebezpečným recidivistou
- tzv. další trest

Exkurs:

- ukládání společného trestu za pokračování v trestném činu

Trestání forem mnohosti trestné činnosti a pokračování de lege ferenda:

- Návrh trestního zákoníku - 2006

IV. Trest odnětí svobody – 15. 10. 2007 (doc. JUDr. V. Kalvodová, Dr.)

Podstata trestu odnětí svobody (nepodmíněného)

Realizace trestu odnětí svobody pravidelného (OS):

- penologie a penitenciaristika
- výkon trestu OS ve smyslu zákona o výkonu trestu odnětí svobody a řádu výkonu trestu odnětí svobody
- vybrané zásady zákona o výkonu trestu OS u dospělých
- vykonávací řízení o uložení trestu OS ve smyslu zákona o trestním řízení soudním
- součinnost probační a mediační služby (zák. č. 257/2000 Sb.) s Vězeňskou službou

Realizace trestu odnětí svobody výjimečného (VOS):

- výkon doživotního trestu

Trest odnětí svobody v Návrhu trestního zákoníku - 2006

Účel ochranného opatření de lege lata, de lege ferenda:

- účel trestního zákona a účel ochranných opatření
- účel ochranných opatření podle Návrhu trestního zákoníku - 2006

Druhy ochranných opatření de lege lata, de lege ferenda:

- ochranné léčení ve smyslu trestního zákona a léčebně preventivní péče ve smyslu zák. č. 37/1989 Sb.
- zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty, zabránění náhradní hodnoty a /trest/ propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, propadnutí náhradní hodnoty
- ochranná výchova (viz přednáška č. V)
- druhy ochranných opatření podle Návrhu trestního zákoníku - 2006

V. Ukládání opatření mladistvým – 22. 10. 2006 (JUDr. J. Zezulová, Ph. D.)

Idea trestního práva mladistvých (mládeže):

- zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže (ZSVM)
- základní zásady ukládání opatření mladistvým podle ZSVM

Účel trestu obecně a opatření u mladistvých zvláště:

- logika a vztah § 23 tr. zák. a § 9 ZSVM
- upuštění od uložení trestního opatření
- podmíněné upuštění od uložení trestního opatření

Druhy opatření a jejich ukládání mladistvým, výkon opatření:

- výchovná opatření
- ochranná opatření
- trestní opatření
- opatření ukládaná dětem mladším patnácti let

Zánik opatření ukládaných mladistvým:

- promlčení výkonu trestního opatření
- zahlazení odsouzení

VI. Zánik trestů a ochranných opatření – 29. 10. 2007 (prof. JUDr.V. Kratochvíl, CSc.)

Nedostatek trestnosti činu a zánik trestů a ochranných opatření:

- okolnosti vylučující trestnost činu
- okolnosti způsobující zánik trestnosti činu
- okolnosti způsobující zánik trestů a ochranných opatření

Zánik trestů a ochranných opatření z pohledu vybraných základních zásad trestního práva:

- zákonnost trestů a ochranných opatření
- zákaz analogie a retroaktivity zákona k tíži pachatele z hlediska trestů a ochranných opatření
- personalita trestů a ochranných opatření
- žádný trestný čin bez zákonného trestu (neodvratnost trestu)
- zánik ochranných opatření a základní zásady trestního práva

Zahlazení odsouzení:

- zahlazení odsouzení a funkce trestního práva
- formy zahlazení odsouzení

Nedostatek trestnosti činu a zánik trestů a ochranných opatření de lege ferenda

- Návrhu trestního zákoníku - 2006

zvláštní část

přednášející: doc. JUDr. J. Kuchta, CSc.

VII. 5. 11. 2007

Úvod do zvláštní části trestního práva

Vztah obecné a zvláštní části trestního zákona:

- hledisko legislativní, výkladové a aplikační
- systematika obecné a zvláštní části trestního zákona a Návrhu trestního zákoníku - 2006

Trestné činy proti republice (Hl. I.):

- vybrané skutkové podstaty z hlediska institutů obecné části tr. zák. (§ 89, § 90), vazby na obsah Hl. IV. a XII. zvl. části tr. zák.

VIII. 12. 11. 2007

Trestné činy hospodářské (HI.II.)

Trestné činy proti majetku (HI. IX.)

- vybrané skutkové podstaty z hlediska institutů obecné části tr. zák. (§ 89, § 90)

IX. 19. 11. 2007

Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných (HI. III.)

Trestné činy obecně nebezpečné (HI. IV.)

- vybrané skutkové podstaty z hlediska institutů obecné části tr. zák. (§ 89, § 90),
vazby na obsah HI. I., VII. zvl. části tr. zák.

X. 26. 11. 2007

Trestné činy hrubě narušující občanské soužití (HI. V.)

Trestné činy proti rodině a mládeži (HI. VI.)

- vybrané skutkové podstaty z hlediska institutů obecné části tr. zák. (§ 89, § 90),
vazby na obsah HI. VII. zvl. části tr. zák.

XI. 3. 12. 2007

Trestné činy proti životu a zdraví (HI. VII.)

- vybrané skutkové podstaty z hlediska institutů obecné části tr. zák. (§ 89, § 90)

XII. 10. 12. 2007

Trestné činy proti svobodě a lidské důstojnosti (HI. VIII.)

Trestné činy proti lidskosti (HI. X.)

- vybrané skutkové podstaty z hlediska institutů obecné části tr. zák. (§ 89, § 90)

XIII. 17. 12. 2007

Trestné činy proti brannosti (HI.XI.)

Trestné činy vojenské (HI. XII.)

- vybrané skutkové podstaty z hlediska institutů obecné části tr. zák. (§ 89, § 90)

Rozdělovník:

- učitelé katedry vyučující trestní právo hmotné v VII. semestru
- vývěsní tabule katedry
- IS
- sekretariát katedry

Zpracoval: V. Kratochvíl, 28. 6. 2007